

Minutes of Meeting of the Environmental Committee held on 23rd September 2025 at 6.30 pm Hybrid Meeting Ostreme Centre and via Teams

Councillors Present: Carrie Townsend Jones (Chair), Phil Keeton, Sara Keeton, and Rebecca Fogarty

Co-opted members present: Eddie Hall

Officers Present: Ian Hughes – CSO

EN2509-01 Apologies: Cllr Helen Nelson

EN2509-02 Declarations of Interest: Cllr Townsend Jones and Eddie Hall both declared a personal interest in relation to agenda item **EN2509-06** due to their membership of a local allotment society.
Cllrs Fogarty and S. Keeton declared an interest in agenda items **EN2509-06** and **EN250908** due to their roles as SCC Councillors. Cllr Fogarty further declared a personal interest in relation to agenda item **EN2509-06** due to being an employee of The Linden Church Trust. In addition Cllr Fogarty declared a further personal interest with regard to the same agenda item, due to a close relative being a member of an allotment society associated to a potential budget proposal.

EN2509-03 Minutes of Previous Meeting of the Committee
To approve the minutes of the meeting held on 29th July 2025 as a true record.

RESOLVED to approve the minutes of the meeting held on 29th July 2025 as a true record.

EN2509-04 Actions arising from Previous Meetings
The CSO updated the committee on all outstanding actions having previously circulated the full list of outstanding 'actions' to committee members. Discussions took place on a number of outstanding and proposed new actions.

RESOLVED: Outstanding actions updated and shown as complete where appropriate; details recorded in 'action' report, together with newly created actions.

EN2509-05 Budget Monitoring Reports to 31/07/2025

Reports attached.

Financial reports prepared by RFO, Paul Beynon had previously been distributed to committee members. No questions relating to the budget reports had been provided either to the CSO or the RFO prior to the meeting.

The reports were discussed by the committee

RESOLVED to approve the budget monitoring report to 31 July 2025

Budget 2026/27

EN2509-06

The RFO had previously circulated the Budget Timetable 2026/27 report to the Committee, the report outlined the actions required to be taken by Council and Committees leading up to the approval of the budget and precept by Council by 31/01/2026. The Chair, Cllr Townsend Jones stated that proposals be discussed using the July Budget Monitoring Report as a framework for future expenditure. The following points were raised for future action involving liaison with the RFO or future discussion at October's Meeting. Details have not been recorded where no changes have been proposed:-

- **ENV1 -Civic Amenities** The installation of a bus shelter was discussed (a basis shelter would cost £4,800 rising to £5,200 with additional side panels). To be discussed at October Meeting. Spending on posters for local events was also debated. The use of posters displayed prominently would increase participation at local events, to be discussed at October Meeting.
- **ENV2 – Bulbs and Wildflower Planting** The use of both bulbs and wildflower planting discussed. No future proposals made but to be discussed at October Meeting
- **ENV3 – Jubilee Gardens.** Following virement of budget money this budget item to be closed.
- **ENV6 – E & SEO Resources** Consideration to be given to raising budget to £5,000
- **ENV11 (Paths) and ENV14 Norton Nature Reserve.** Consideration to be given to amalgamating both budgets into one new budget which will incorporate The Orchard, Norton Nature Reserve and Jubilee Gardens.
- **ENV16 Climate Emergency** Debate took place on whether to rebrand this budget to a more locally focused term such as Environmental Events Budget. Consideration was given to including other items within this budget including Mumbles Buzz and Bloom, Mumbles Gardeners Question Time and Mumbles

Green Heroes. The potential budget for this new grouping would ideally be in the region of £6,000. Alternatively an events budget of £1,500 was suggested purely for Mumbles Buzz and Bloom, Mumbles Gardeners Question Time and Mumbles Green Heroes.

- **ENV30 Biodiversity Crisis** Deferred to October Meeting pending input from Cllr Chris Evans
- **ENV31 Biodiverse Schools Pilot** Following the departure of Robert Hernando and clarification of the future Environmental Officer's role being sought consideration as given to postponing the launch of this project **ACTION** Cllr Townsend Jones to seek an update from the Mayals Primary School who were due to be the first school involved.
Cllr Fogarty left the meeting at 7.22pm
- **ENV32 SUDS and Flooding Awareness** A discussion took place on how best to incorporate this budget within the theme of 'Climate Emergency' suggestions included the use of a speaker to enlighten local residents. No change to budget requirements for the forthcoming year.
Cllr Fogarty returned to the meeting at 7.27pm
- **ENV33 Mumbles Crop Collective Grant** A discussion took place on how best to incorporate other projects within the current budget. Following Robert Hernando's departure, Ashley Haynes has taken a key role in this project. October Meeting to be updated on role of future Environmental Officer/Ashley within this scheme.

RESOLVED that the budget timetable be noted and resolved at October's Meeting

Budget proposal forms circulated to committee members prior to the meeting were discussed.

RESOLVED that any budget proposals be discussed and agreed upon at October's Meeting with the forms being submitted to The RFO before 31st October 2025.
Cllr Sara Keeton left the meeting at 7.52pm and Eddie Hall left the meeting at 7.59pm

EN2509-07

Future Environmental Event to include Climate Change Item and presentation of Mumbles Buzz in Bloom Awards

Whilst the majority of this agenda item was deferred until October's Meeting, The Chair, Cllr Townsend Jones stressed the need for a date to be set for the Mumbles Buzz and Bloom Awards to be presented.

ACTION Cllr Townsend Jones to obtain a provisional date for Mumbles Buzz and Bloom Award Ceremony and liaise with relevant parties.

EN2509-08 Review of Current Projects and Plans:-**a) Grass Verge Scheme (planting to be deferred to Spring 2026)**

Deferred to April 2026

b) Water Quality Testing – Public Engagement & Schedule

In light of Robert Hernando, the Environmental Officer's departure, the participation of schoolchildren testing the quality of water to be explored. The testing kits have been received by MCC and will be stored at The Ostreme Centre.

ACTION Cllr Townsend Jones to explore the use of water testing kits with other councillors prior to the appointment of a new environmental officer.

c) Litter Picking Hub

The function of MCC's participation as a litter picking hub to be simplified.

RESOLVED To be considered as an agenda item at October's Meeting.

d) Schools Project

Discussed under Budget 2026/27 agenda item ([EN2509-06](#) refers)

e) Repair Café

A pilot event has been arranged for Friday, 24th October 2025 at The Hub, Underhill Park, and will be supported by The Environmental Centre. If successful it is anticipated that the event will be held every two months.

f) Bee Friendly Streets

Discussed under Budget 2026/27 agenda item ([EN2509-06](#) refers)

Meeting ended at 8.14pm.

Next Meeting 28th October 2025

Cofnodion Cyfarfod Pwyllgor yr Amgylchedd a gynhaliwyd ar 23 Medi 2025 am 6.30pm Cyfarfod hybrid yng Nghanolfan Ostreme a thrwy gyfrwng Microsoft Teams

Cynghorwyr yn bresennol: Carrie Townsend Jones (Cadeirydd), Phil Keeton, Sara Keeton, a Rebecca Fogarty

Aelodau cyfetholedig yn bresennol: Eddie Hall

Swyddogion yn bresennol: Ian Hughes – Swyddog Cymorth Pwyllgorau

EN2509-01 Ymddiheuriadau: Y Cynghorydd Helen Nelson

EN2509-02 Datganiadau o fuddiant: Gwnaeth y Cynghorydd Townsend Jones ac Eddie Hall ddatganiad o fuddiant personol mewn perthynas ag eitem agenda **EN2509-06** oherwydd eu bod yn aelodau o gymdeithas rhandiroedd leol. Gwnaeth y Cynghorwyr Fogarty ac S. Keeton ddatganiad o fuddiant mewn perthynas ag eitemau **EN2509-06** ac **EN250908** ar yr agenda oherwydd eu rolau fel Cynghorwyr Cyngor Dinas a Sir Abertawe. Cafwyd datganiad o fuddiant personol gan y Cynghorydd Fogarty mewn perthynas ag eitem agenda **EN2509-06** oherwydd ei bod yn gweithio i Ymddiriedolaeth Eglwys Linden. Yn ogystal, gwnaeth y Cynghorydd Fogarty ddatganiad o fuddiant personol pellach mewn perthynas â'r un eitem ar yr agenda, oherwydd bod ganddi berthynas agos sy'n aelod o gymdeithas rhandir sy'n gysylltiedig â chynnig cyllideb posibl.

EN2509-03 Cofnodion cyfarfod blaenorol y pwyllgor
Cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Gorffennaf 2025 fel rhai cywir.

PENDERFYNWYD cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Gorffennaf 2025 fel cofnod cywir.

EN2509-04 Camau gweithredu yn codi o gyfarfodydd blaenorol

Rhoddodd y swyddog cymorth pwyllgorau yr wybodaeth ddiweddaraf i'r pwyllgor am yr holl gamau gweithredu a oedd heb eu cwblhau ar ôl dosbarthu'r rhestr lawn o 'gamau gweithredu' a oedd heb eu cwblhau i aelodau'r pwyllgor yn flaenorol. Cafwyd trafodaethau ar nifer o gamau gweithredu a oedd heb eu cwblhau, a chamau gweithredu newydd arfaethedig.

PENDERFYNWYD: Diweddarau'r camau gweithredu heb eu cwblhau a'u dangos fel rhai sydd wedi'u cwblhau lle bo'n briodol; cofnodi'r manylion yn yr adroddiad 'camau gweithredu', ynghyd â chamau gweithredu newydd eu creu.

EN2509-05

Adroddiadau monitro'r gyllideb hyd at 31 Gorffennaf 2025

Adroddiadau wedi'u hatodi.

Roedd adroddiadau ariannol a baratowyd gan Paul Beynon, y Swyddog Ariannol Cyfrifol, eisoes wedi'u dosbarthu i aelodau'r pwyllgor. Nid oedd unrhyw gwestiynau yn ymwneud â'r adroddiadau cyllideb wedi'u darparu i'r swyddog cymorth pwyllgorau na'r swyddog ariannol cyfrifol cyn y cyfarfod.

Trafodwyd yr adroddiadau gan y pwyllgor

PENDERFYNWYD i gymeradwyo adroddiad monitro'r gyllideb hyd at 31 Gorffennaf 2025

EN2509-06

Cyllideb 2026-2027

Roedd y Swyddog Ariannol Cyfrifol wedi dosbarthu adroddiad ar amserlen y gyllideb ar gyfer 2026-2027 i'r pwyllgor yn flaenorol, ac roedd yr adroddiad yn amlinellu'r camau gweithredu y mae'n ofynnol i'r cyngor a'r pwyllgorau eu cymryd cyn i'r cyngor gymeradwyo'r gyllideb a'r praecept erbyn 31 Ionawr 2026. Dywedodd y Cadeirydd, y Cyngorydd Townsend Jones, y dylid trafod cynigion gan ddefnyddio Adroddiad Monitro Cyllideb mis Gorffennaf fel fframwaith ar gyfer gwariant yn y dyfodol. Codwyd y pwyntiau canlynol ar gyfer camau gweithredu yn y dyfodol sy'n cynnwys cysylltu â'r Swyddog Ariannol Cyfrifol neu drafodaeth yn y dyfodol yng nghyfarfod mis Hydref. Nid yw manylion wedi'u cofnodi lle nad oes unrhyw newidiadau wedi'u cynnig:

- **ENV1 - Amwynderau Dinesig** Trafodwyd gosod cysgodfan fysiau (byddai cysgodfan sylfaenol yn costio £4,800 yn codi i £5,200 gyda phaneli ychwanegol ar yr ochrau). I'w drafod yng nghyfarfod mis Hydref. Cafodd gwariant ar bosteri ar gyfer digwyddiadau lleol ei drafod hefyd. Byddai arddangos posteri amlwg yn cynyddu cyfranogiad mewn digwyddiadau lleol, i'w drafod yng nghyfarfod mis Hydref.
- **ENV2 - Plannu Bylbiau a Blodau Gwyllt** Trafodwyd plannu bylbiau a blodau gwyllt. Dim cynigion ar gyfer y dyfodol wedi'u gwneud ond i'w trafod yng nghyfarfod mis Hydref

- **ENV3 – Gerddi Jiwbilî.** Yn dilyn trosglwyddiad arian y gyllideb, bydd yr eitem gyllideb hon yn cael ei chau.
- **ENV6 – Adnoddau Pwyllgor yr Amgylchedd ac Uwch-swyddog yr Amgylchedd** Ystyriaeth yn cael ei roi i godi'r gyllideb i £5,000
- **ENV11 (Llwybrau) ac ENV14 Gwarchodfa Natur Norton.** Dylid ystyried uno'r ddwy gyllideb yn un gyllideb newydd a fydd yn ymgorffori'r Berllan, Gwarchodfa Natur Norton a Gerddi Jiwbilî.
- **ENV16 Argyfwng Hinsawdd** Cynhaliwyd dadl ynghylch a ddylid ail-frandio'r gyllideb hon i derm sy'n canolbwyntio'n fwy lleol fel Cyllideb Digwyddiadau Amgylcheddol. Ystyriwyd cynnwys eitemau eraill yn y gyllideb hon gan gynnwys Su'r Mwmbwls yn ei Blodau, Hawl i Holi Garddwyr y Mwmbwls ac Arwyr Gwyrdd y Mwmbwls. Yn ddelfrydol, byddai'r gyllideb bosibl ar gyfer y grŵp newydd hwn tua £6,000. Fel arall, awgrymwyd cyllideb digwyddiadau o £1,500 yn unig ar gyfer Su'r Mwmbwls yn ei Blodau, Hawl i Holi Garddwyr y Mwmbwls ac Arwyr Gwyrdd y Mwmbwls.
- **ENV30 Argyfwng Bioamrywiaeth** Gohiriwyd i gyfarfod mis Hydref yn dibynnu ar fewnbwn gan y Cynghorydd Chris Evans
- **ENV31 Peilot Bioamrywiaeth Ysgolion** Yn dilyn ymadawiad Robert Hernando ac eglurhad ynghylch rôl y Swyddog Amgylcheddol yn y dyfodol, ystyrir gohirio lansiô'r prosiect hwn. **CAM GWEITHREDU** Y Cynghorydd Townsend Jones i ofyn am yr wybodaeth ddiweddaraf gan Ysgol Gynradd Mayals, a oedd i fod yr ysgol gyntaf i gymryd rhan.
Gadawodd y Cynghorydd Fogarty y cyfarfod am 7.22pm
- **ENV32 Systemau Draenio Cynaliadwy ac Ymwybyddiaeth o Lifogydd** Cafwyd trafodaeth ar y ffordd orau o ymgorffori'r gyllideb hon o fewn thema 'Argyfwng Hinsawdd' ac roedd yr awgrymiadau'n cynnwys defnyddio seinydd i rybuddio trigolion lleol. Dim newid i ofynion y gyllideb ar gyfer y flwyddyn nesaf.
Dychwelodd y Cynghorydd Fogarty i'r cyfarfod am 7.27pm
- **ENV33 Grant Cydweithfa Cnydau'r Mwmbwls** Cafwyd trafodaeth ar y ffordd orau o ymgorffori prosiectau eraill o fewn y gyllideb bresennol. Yn dilyn ymadawiad Robert Hernando, mae Ashley Haynes wedi cymryd rhan allweddol yn y prosiect hwn. Cyfarfod mis Hydref i gael yr wybodaeth ddiweddaraf am rôl y Swyddog Amgylcheddol yn y dyfodol / Ashley o fewn y cynllun hwn.

PENDERFYNWYD nodi a datrys amserlen y gyllideb yng nghyfarfod mis Hydref

Trafodwyd ffurflenni cynnig cyllideb a ddosbarthwyd i aelodau'r pwyllgor cyn y cyfarfod.

PENDERFYNWYD trafod a chytuno ar unrhyw gynigion cyllidebol yng nghyfarfod mis Hydref gyda'r ffurflenni'n cael eu cyflwyno i'r Swyddog Ariannol Cyfrifol cyn 31 Hydref 2025.

EN2509-07

Gadawodd y Cynghorydd Sara Keeton y cyfarfod am 7.52pm a gadawodd Eddie Hall y cyfarfod am 7.59pm

Digwyddiad amgylcheddol yn y dyfodol i gynnwys eitem ar newid hinsawdd a chyflwyno gwobrau Su'r Mwmbwls yn ei Blodau

Er bod y rhan fwyaf o'r eitem agenda hon wedi'i gohirio tan gyfarfod mis Hydref, pwysleisiodd y Cadeirydd, y Cynghorydd Townsend Jones, yr angen i bennu dyddiad ar gyfer cyflwyno Gwobrau Su'r Mwmbwls yn ei Blodau.

CAM GWEITHREDU Y Cynghorydd Townsend Jones i gael dyddiad dros dro ar gyfer Seremoni Wobrwy Su'r Mwmbwls yn ei Blodau a chysylltu â'r partïon perthnasol.

EN2509-08 Adolygiad o brosiectau a chynlluniau cyfredol:

g) Cynllun Llain Las (plannu i'w ohirio tan y gwanwyn, 2026)

Gohiriwyd tan Ebrill 2026

h) Profi ansawdd dŵr – ymgysylltu â'r cyhoedd ac amserlen

Yng ngoleuni ymadawiad Robert Hernando, y Swyddog Amgylcheddol, archwilio posiblirwydd plant ysgol yn cymryd rhan yn profi ansawdd y dŵr. Mae Cyngor Cymuned y Mwmbwls wedi cael y citiau profi a byddant yn cael eu storio yng Nghanolfan Ostreme.

CAM GWEITHREDU Y Cynghorydd Townsend Jones i archwilio'r defnydd o becynnau profi dŵr gyda chynghorwyr eraill cyn penodi swyddog amgylcheddol newydd.

i) Hyb casglu sbwriel

Symleiddio swyddogaeth cyfranogiad Cyngor Cymuned y Mwmbwls fel canolfan casglu sbwriel.

PENDERFYNWYD i'w ystyried fel eitem ar yr agenda yng nghyfarfod mis Hydref.

j) Prosiect ysgolion

Trafodwyd o dan eitem agenda Cyllideb 2026-2027 (cyfeiriad at [EN2509-06](#))

k) Caffi trwsio

Mae digwyddiad peilot wedi'i drefnu ar gyfer dydd Gwener, 24 Hydref 2025 yn yr Hyb, Parc Underhill, a bydd yn cael ei gefnogi gan Ganolfan yr Amgylchedd. Os bydd yn llwyddiannus, rhagwelir y bydd y digwyddiad yn cael ei gynnal bob dau fis.

l) Strydoedd sy'n Hybu Gwenyn

Trafodwyd o dan eitem agenda Cyllideb 2026-2027 (cyfeiriad at [EN2509-06](#))

Daeth y cyfarfod i ben am 8.14pm.

Bydd y cyfarfod nesaf ar 28 Hydref 2025

